

ната Италианска опера. Още отъ 1810 го е занимавала мисълта да напише една опера съ сюжетъ отъ старитѣ нѣмски народни приказки, но едва 1817, въ Дрезденъ, близкото познанство съ поета Фр. Киндъ го подтиква да пристъпи къмъ дѣло. Следъ като Киндъ само въ 10 дни написва либретото на „Вълшебния стрелецъ“, В. веднага се заема съ компонирането, траяло — съ пре-
късане, отъ юли 1817 до май 1820. На 18 юни 1821 „Вълшебниятъ стрелецъ“ бива поставенъ въ Берлинъ съ необикновенъ успѣхъ, и съ това В. спечелва известност въ цѣла Германия, а „Вълшебниятъ стрелецъ“ става най-любимата опера на нѣмския народъ. Преди представянето на „Вълшебниятъ стрелецъ“ — пакъ въ Берлинъ, през мартъ с. г. — е била изпълнена и „Прециоза“. Следната голѣма опера — „Еврианта“ В. написва по поръжка за Виенския „Кертнертортеатъръ“, макаръ и съ разклатено здраве — въ продължение само на 11 месеца, и на 25 окт. 1823, тя е била поставена на сцена въ Виена съ Хенриета Зонтагъ въ титулната роля. Съ първото „изпълнение на „Вълшебниятъ стрелецъ“ В. влиза въ успѣшно съпъничество въ Берлинъ съ Спонтини, чиято „Олимпия“ се е давала съ необикновенъ успѣхъ по това време, а съ „Еврианта“ въ Виена — съ Росини, който тогава е билъ кумирътъ на виенчани. 1824 — за закрепване на здравето си, В. отива въ Мариенбадъ, и веднага следъ завръщането си — започва работата надъ „Оберонъ“ — за Лондонския „Ковенгарден театъръ“, който му предложилъ два текста: „Фаустъ“ и „Оберонъ“. В. се спира на „Оберонъ“. Презъ януари 1826 операта е била готова. Следъ едно дирижиране на „Еврианта“ — последно отъ неговата дейност въ Дрезденъ — презъ февруари В. се отправя за Лондонъ — съ едно съвършено лошо здраве. Напраздни сѫ били усилията на жена му и приятелите му да го отклонятъ отъ това пътуване. На 12 апр. 1826 се е състояло въ Лондонъ първото представление на „Оберонъ“, посрещнатъ отъ публиката съ необикновенъ възторгъ. В. дирижира още 12 представления и нѣколко концерта. Преумората и душевнитѣ вълнения

го съвършено изтощаватъ” — и на 5 юни 1826 той е билъ намѣренъ мъртъвъ въ леглото му.

Значението на В. се състои въ това, че въ неговата и Шубертовата музика се намира началото на нѣмската музикална романтика. Той успѣва да изрази въ тонове туй, що поетитѣ-романтици сѫ изразили съ слово. Народното, рицарското, екзотичното и мечтателното намиратъ отражение въ творбите на В., по единъ високо майсторски начинъ. Неговиятъ „Вълшебенъ стрелецъ“ е върха на постиганията му въ преддаването на народното — чрезъ проститѣ и равни нѣмски народни мелодии. „Прециоза“ — съ яркитѣ краски на испанския животъ, „Еврианта“ — съ богатата рицарска фантастика, „Оберонъ“ — съ източния си чаръ — сѫ творения, които наредятъ В. между най-голѣмитѣ майстори на оперната музика. Опоенитето на леса, съ неговите само-
диви и духове, вълшебството на исцѣща, и тайнственото дихане на природата, предадени отъ В. по рѣдко художественъ начинъ, го извишаватъ до стжалото на единъ голѣмъ натуromантинъ. Върниятъ изразъ, правдивата характеристика и майсторската цвѣтиста инструментация, сѫ сѫщо характерни белези за неговото оперно творчество. Освенъ горнитѣ опери, В. е писалъ и едиоактната „Абу Хасанъ“, както и: 2 симфонии, 2 увертури: „Юбилейна“ — и къмъ „Турандотъ“; 2 концерта и единъ „Концертюкъ“ — за пиано, съ оркестъръ; 2 концерта и едно концертино за кларинетъ; Вариации за виола и оркестъръ, за чело и оркестъръ; Рондо за фаготъ и оркестъръ; Концертино за хорна; Трио за флейта, чело и пиано; единъ клавирквартетъ, единъ квинтетъ за кларинетъ — съ струненъ квартетъ; „Дуо-концертанте“ за пиано и кларинетъ; 4 сонати, „Брилянти рондо“ и 6 вариационни творби, „Покана за таинъ“, Алемандъ и др. нѣща — за пиано; 6 прогресивни сонати за цигулка, Вариации за пиано и цигулка; канцата — „Борба и победа“, „Юбилейна канцата“; 2 меси — за 4 гласенъ хоръ и оркестъръ; „Природа и любовъ“ — за 2 сопрана, 2 тенора и 2 баса; 5 арии; мажки хорове, смѣсени квартети, дуети, детски пѣсни, химни и много пѣсни.